

Operatieve kaakcorrectie

Kaakosteotomie

U komt in aanmerking voor een correctieve ingreep aan uw kaak (kaakosteotomie) en binnenkort zult u daarvoor worden opgenomen.

Tijdens een gesprek met de kaakchirurg of de orthodontist krijgt u informatie over de aard van de kaakafwijking, de behandeling en eventuele risico's van die behandeling. Doel van dit gesprek is u goed te informeren, zodat u zelf in staat bent een beslissing te nemen over de behandeling. Ook uw naaste familieleden (ouders, echtgenoot) doen er verstandig aan, om bij dit gesprek aanwezig te zijn. In deze folder kunt u het één en ander nog eens nalezen.

Waarom een operatie?

Normaal gesproken wordt een afwijking in de stand van het gebit behandeld door een orthodontist. Een orthodontist is een tandarts die is gespecialiseerd in het rechtzetten van tanden. Operatief ingrijpen door een kaakchirurg is nodig wanneer er zulke grote verschillen zijn tussen de stand, de vorm of de afmeting van boven- en onderkaak, dat behandeling door de orthodontist alleen, niet voldoende is. Ook de vorm van uw gezicht kan een reden zijn voor een operatie. Tand en tanden worden dus recht gezet door de orthodontist, kaken door de kaakchirurg. Meestal zal een combinatie van orthodontie en kaakchirurgie nodig zijn, om tot goede resultaten te komen.

Vorbereiding

Het ontwerpen van het plan voor de behandeling begint met het eerste gesprek in het ziekenhuis, of bij de orthodontist. Het plan wordt samen met u opgesteld door de orthodontist en de kaakchirurg, vaak ook in overleg met uw eigen tandarts. Hierbij wordt gebruik gemaakt van röntgenfoto's en andere gegevens, zoals een afdruk van het gebit. De behandeling zal niet beginnen, voordat u volledig bent ingelicht over wat er zal worden gedaan en alleen als u het er volledig mee eens bent.

Meestal is het noodzakelijk om vóór de operatie de tanden orthodontisch te behandelen, dat wil zeggen recht te zetten. Deze behandeling kan enkele maanden duren. Hierna wordt het definitieve plan voor de chirurgische ingreep opgesteld.

Er worden weer röntgen- en lichtfoto's gemaakt en afdrukken van het gebit genomen. Dit wordt een 'set-up' genoemd (zie foto).

Daarna neemt de behandelend kaakchirurg alle bijzonderheden over de operatie, het verblijf in het ziekenhuis en de herstelperiode met u door. Ook op dit moment hebt u gelegenheid om vragen te stellen.

Om er zeker van te zijn, dat er geen medische bezwaren zijn tegen de operatie of de narcose, vindt vóór de operatie een algeheel lichamenlijk onderzoek plaats.

Algemeen

De operatie vindt plaats onder algehele narcose in één van de operatiekamers van het ziekenhuis. U verblijft drie tot zeven dagen in het ziekenhuis om te herstellen. Dit is afhankelijk van de aard van de ingreep en de snelheid van de genezing.

Narcose

Van tevoren bezoekt u in het ziekenhuis de anesthesist, om de narcose te bespreken. Hij bespreekt met u hoe lang u van tevoren nuchter moet, omdat uw maag leeg moet zijn voor de operatie.

De operatie

U wordt naar de operatiekamer gebracht. Daar wordt een slangetje (inфуus) bevestigd aan een ader in uw hand of arm om medicijnen in het bloed te brengen. De operatie vindt in de mond plaats en daarom is algehele narcose vereist. Het zal meestal nodig zijn om een ademhalings-buisje van de neus in de luchtpijp te brengen. Dit gebeurt als u slaapt. Na voltooiing van de operatie wordt het ademhalingsbuisje zo spoedig mogelijk verwijderd. Het inфуus blijft meestal tot de volgende morgen op zijn plaats.

Osteosyntheseschroefjes

Tijdens de operatie worden de doorgezaagde delen van de kaak weer aan elkaar gezet met metalen plaatjes en schroefjes. Die noemen we osteosyntheseplaatjes. De kaakchirurg bespreekt met u of deze plaatjes/schroefjes er in een later stadium weer uit moeten.

Na de operatie

Tegen de pijn krijgt u in het ziekenhuis pijnstillende middelen.

Na de operatie zwelt uw gezicht meestal flink. De mate waarin verschilt per persoon en hangt af van de soort operatie en van de individuele reacties hierop. De zwelling bereikt gewoonlijk haar hoogtepunt binnen 24 uur na de operatie. Daarna wordt het gezicht en soms de hals en de borst blauw en geel, zoals na een bloedingstorting. Na een week zal de ergste zwelling vrijwel zijn verdwenen. Het is echter mogelijk dat enkele weken tot maanden na de operatie nog restanten van de zwelling aanwezig zijn.

Tijdens uw verblijf in het ziekenhuis zal alles worden gedaan om het zwellen van het gezicht tot een minimum te beperken. Aangeraden wordt de eerste twee dagen na de operatie het hoofd zoveel mogelijk rechtop te houden en zo vlug mogelijk te gaan lopen. Het zwellen wordt hierdoor tegengegaan. Het is normaal dat er na de operatie wat bloed in de mond kan komen. Enkele weken na een operatie aan de bovenkaak kan af en toe ook een bloedneus worden verwacht.

Na de operatie worden de kaken meestal met losse elastieken in de juiste stand gehouden. Soms heeft u ook een plastic plaatje in de mond, dit zorgt ervoor dat u uw kaken goed kunt sluiten en de tanden goed op elkaar komen. Na operaties aan de onderkaak is het niet ongebruikelijk, dat de onderlip en kin enigszins doof aanvoelen. Dit gevoel verbetert in de loop van enkele weken tot maanden en wordt in vrijwel alle gevallen weer normaal. Het herstel van dat gevoel wordt meestal voorafgegaan door een periode van spontane prikkeling in lip of kin. Het is ook mogelijk dat de lip of kin tijdelijk juist extra pijnlijk worden bij aanraking. Direct na de operatie en nog enige tijd daarna, kan het spreken moeilijk zijn. Maar dit wordt snel weer normaal.

Eten en drinken

Het is belangrijk om na de operatie voldoende te drinken. Een volwassene heeft per dag ongeveer 2,5 liter vocht nodig. U kunt dit bereiken door voortdurend kleine slokjes te nemen. U wordt aangemoedigd zo spoedig mogelijk weer gewoon te gaan drinken uit een kop of een glas.

Gedurende zes weken na de operatie moet u vloeibaar of gemalen voedsel gebruiken; het eten kan namelijk wat moeilijk gaan. Het voedsel moet rijk aan calorieën en eiwitten zijn. Vóór de operatie ontvangt u een dieet voorschrift. Toch kunt u gewicht verliezen. In de eerste twee weken na de operatie kan men soms twee tot vijf kilo afvallen.

Probeer het suikergebruik te beperken, om het ontstaan van gaatjes in de kiezen te voorkomen.

Mondverzorging

De eerste dagen na de operatie moet u spoelen met *chlorhexidine*. Daarna is het noodzakelijk om zo snel mogelijk te gaan poetsen met een zachte, kleine tandenborstel. Poets met kleine draaiende bewegingen de tanden en het tandvlees. Aan de buitenkant en zo mogelijk ook aan de binnenkant. Verzorg de mond zeker vier keer per dag, dit om onnodige ontstekingen te voorkomen.

Bezoek

Na de operatie is uw gezicht meestal fors gezwollen. Uw gezicht ziet er daardoor anders uit dan normaal. Het kan goed zijn dat uw bezoek daar van tevoren op te wijzen, zodat zij niet schrikken.

Het herstel

Kaakoperaties verschillen van andere chirurgische ingrepen, omdat de patiënten in het algemeen gezond zijn en daardoor snel kunnen herstellen. Het is beter zo actief mogelijk te zijn. U kunt dan zo spoedig mogelijk uw normale bezigheden hervatten.

De kaken zijn tijdens de operatie in een van tevoren bepaalde positie geplaatst. De juiste verhouding tussen de tanden van de boven- en onderkaak wordt verzekerd door een plaatje (wafer). Dit is gemaakt op een gipsafdruk van uw gebit. De genezing van de kaken duurt zes weken. Daarna mag het plaatje eruit en kunt u weer redelijk normaal eten, al blijven de kaken nog wat stijf. Met oefeningen kunt u de kaakbeweging weer verbeteren.

De artsen onderzoeken u tijdens de periode van genezing regelmatig om de kaken te controleren. Speciale röntgenfoto's worden gemaakt om veranderingen in de positie van de kaken te signaleren. Afhankelijk van de eisen die aan uw behandeling worden gesteld, kunnen in deze periode ook

andere hulpmiddelen worden gebruikt.

De chirurgische fase, met de voorbereidingen en de controle na de operatie, neemt gewoonlijk drie tot vijf maanden in beslag.

Hierna gaat de orthodontist verder met zijn behandeling.

Telefonisch contact

Tot uw controleafspraak op de polikliniek kunt u bij problemen de afdeling kort verblijf of de polikliniek mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie bellen.

Afdeling kort verblijf, (0318) 43 58 39.

Polikliniek mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie:

- tijdens kantooruren, (0318) 43 51 40.
- buiten kantoor tijden en in het weekend kunt u bellen met de medewerkers van de spoedeisende hulp, (0318) 43 58 05.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, stelt u deze dan gerust aan uw behandelend specialist. U kunt tijdens kantooruren ook contact opnemen met de polikliniek kaakchirurgie, (0318) 43 51 40.

Afdeling mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie:

- Mevr. dr. dr. S. Bolouri
- M.O. de Lange
- L.J. Koppendraaier
- dr. P.J. van Strijen